

Nr 458.

Av herr **Johansson** i Torp m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 219, angående förbättring av landsbygdens telefonförhållanden.

I Kungl. Maj:ts proposition, nr 219, angående förbättring av landsbygdens telefonförhållanden finner man att 1944 års telefonkommitté föreslagit utvidgning av fritrafikområdena i vad det gäller vissa av landets öar, vilkas telefonproblem av kommittén vitsordats vara av alldeles speciellt slag. Såvitt av propositionen framgår har såväl telegrafstyrelsen som departementschefen anslutit sig till denna uppfattning.

Denna av berörda myndigheter tillkännagivna inställning kommer säkerligen att hälsas med stor tillfredsställelse inom berörda områden, där man sedan länge arbetat för en förbättring i den riktning som angivits. Vad som emellertid giver anledning till oro är den ovisshet som kommer till synes i fråga om tidpunkten när de antydda förbättringarna kunna genomföras. Då orsaken till denna ovisshet uppgives ligga i brist på material och arbetskraft måste man i detta hänseende inskränka sig till att uttala den förhoppningen, att dröjsmålet icke göres längre än vad som av nämnd anledning är oundgängligen nödvändigt.

Då det gäller Orusts och Tjörns hänföring till nya fritrafikområden kunna en del anmärkningar göras. I telefonkommitténs yttrande angives att Varekils taxeostråde i huvudsak omfattar öarna Orust och Tjörn. Detta är riktigt, men det är samtidigt ett faktum att den reservation som ligger i uttrycket »huvudsakligen» i sig innesluter en begränsning som dagligen gör sig påmind. Till Orust höra i administrativt hänseende även Skaftö, omfattande tre kommuner, och Flatö, som tillhör den å egentliga Orust belägna Morlanda kommun. Dessa båda öar tillhöra Lysekils taxeostråde, vilket i och för sig kan anses riktigt med hänsyn till närbelägenheten till denna stad, men som också å andra sidan medfört att samtal mellan dessa öar och huvudön Orust äro avgiftsbelagda i båda riktningarna med undantag för en mindre rayon å västra Orust. Detta betyder alltså att abonnenterna å Orust kunna avgiftsfritt samtala med huvuddelen av Morlanda kommun, men för att komma till den till samma kommun hörande lilla Flatön måste de betala särskild avgift, och omvänt. Med det isolerade läge som både Skaftö och Flatö ha (Flatö saknar i övrigt ordnade kommunikationer med yttervärlden) måste det anses som synnerligen betungande att dessa öar skola betala samtalsavgifter med moderön Orust, med vilken de ha livliga ekonomiska förbindelser.

Vad angår Orusts och Tjörns förbindelser med städer på fastlandet så har från Tjörn framförts ett allmänt önskemål, att man där måtte få utbytt den föreslagna rätten till fria samtal med Uddevalla till att i stället gälla samma förmån i avseende på Göteborg (och Marstrand). Då man tar del av det faktum att abonnenterna å fastlandet långt norr om Tjörn redan ha fria samtal med Göteborg samt att särskilt västra och södra Tjörn är ett typiskt skärgårdsområde med livliga förbindelser med Göteborg, medan Uddevalla för denna trakt måste te sig som mera avsides liggande, måste befolkningens önskemål om överflyttning till Göteborg framstå som synnerligen välmotiverat.

Förutom dessa stadsförbindelser finnes å närmaste delen av fastlandet ett område med vilket Orust och Tjörn på grund av vägförbindelserna kommit att stå i nära kontakt. Vi åsyfta det fastlandsområde som betjänas av Ödsmåls och Stenungsunds växelstationer. Å båda dessa platser finnes järnvägsstation, av vilka Ödsmål ligger närmast Orust och Stenungsund närmast Tjörn. Mellan Orust och Ödsmål har av ålder funnits och finnes fortfarande den viktigaste av öarnas färjeförbindelser med fastlandet. Göteborgs och Bohus läns hushållningssällskap har beslutat att inom en snar framtid öppna en lantmannaskola i Ödsmål, och med tanke på att Orust och Tjörn innesluta ett av länets viktigaste jordbruksområden torde det få anses som uppenbart att skolan i fråga kommer att i stor utsträckning besökas av ungdom från öarna, vartill fri telefonförbindelse mellan öarna och Ödsmål skulle uppenbarligen komma att bidra. Vidkommande Stenungsunds stationssamhälle, som här ovan omnämnts, så har denna plats nyligen genom myndigheternas beslut definitivt bestämts som stationsort för domarkansliet i Orusts och Tjörns domsaga, detta gent emot en stark minoritet bland de tingshusbyggnadsskyldiga som önskat förläggningen tillbaka till Orust, där kansliet tidigare sedan äldsta tid varit förlagt. Detta medför för befolkningen inom domsagans folkrikaste del, Orusts västra härad, att samtal med kansliet med nuvarande ordning äro avgiftsbelagda, och då avstånd och kommunikationsförhållandena i övrigt äro sådana att man ej kan avlägga personliga besök å kansliet utan stora kostnader och tidsspillan, framstår det som ett rimligt krav att allmänheten inom domsagan, som utgöres av Orusts och Tjörns tre härad, beredes möjlighet till åtminstone fria telefonsamtal med sitt domarkansli.

Med stöd av det anförda hemställa vi,

att riksdagen måtte uttala som sin mening,
att telefonabonenterna inom Orusts och Tjörns härad
böra komma i åtnjutande av fria samtal inbördes
samt med Ödsmåls och Stenungsunds växelstationer,

att abonnenterna inom Orusts härad er hålla fria samtal med Uddevalla och abonnenterna inom Tjörns härad fria samtal med Göteborg och Marstrand,

samt att riksdagen förutsätter, att de förbättringar i landsbygdens telefonförhållanden, som avses skola åstadkommas, genomföras så snart förhållandena det medgiva.

Stockholm den 9 april 1946.

Carl E. Johansson,
Torp.

J. W. Mårtensson.

Gösta Andersson,
Möln dal.
